



Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/8305.**

Benyújtás dátuma: **2024-05-06 10:49**

Parlex azonosító: **H061MV8T0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Tordai Bence (Párbeszéd)**

Törvényjavaslat címe: **A személyi jövedelemadó egy százalékának a szakszervezetek részére történő felajánlása érdekében az 1996. évi CXXVI. számú törvény módosításáról**

Az Alaptörvény 6. cikk (1) bekezdése alapján „**A személyi jövedelemadó egy százalékának a szakszervezetek részére történő felajánlása érdekében az 1996. évi CXXVI. számú törvény módosításáról**” címmel a mellékelt törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

2024. évi törvény

A személyi jövedelemadó egy százalékanak a szakszervezetek részére történő felajánlása érdekében az 1996. évi CXXVI. számú törvény módosításáról

1. §

(1) A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti közcélú felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény 1. § (4) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

(A magánszemély külön-külön nyilatkozatban rendelkezhet befizetett adójának)

„c) további egy százalékról pedig a 4/B. §-ban”

(meghatározottak közül kiválasztott egy-egy kedvezményezett javára.)

(2) A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti közcélú felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény 1. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az adózó a rendelkező nyilatkozaton rendelkezhet úgy, hogy nevét és postai, illetve elektronikus levelezési címét a 4. § (1) bekezdése és 4/B. § szerinti kedvezményezettel közöljék.”

2. §

A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti közcélú felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény 3. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az adóhatóság a rendelkező nyilatkozatban és az adóbevallásban feltüntetett adatok alapján utalja át a 4. § és 4/B. §-okban meghatározott kedvezményezettek javára az 1-2. § rendelkezései szerint meghatározott összeget.”

3. §

A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti közcélú felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény 2. alcíme a következő 4/B. §-sal egészül ki:

„4/B. §

A 4. § (1) bekezdésében és 4/A. §-ban meghatározottakon túl ezen szakasz alapján külön kedvezményezettnek minősül az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Civil tv.) szerint a magánszemély rendelkező nyilatkozata évének első napja előtt legalább két évvel korábban bíróság által nyilvántartásba vett munkavállalói érdek-képviselői szervezetet és szakszervezet.”

4. §

A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti közcélú felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény 5/A. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A rendelkező nyilatkozatban foglalt rendelkezés érvénytelen, ha a következő esetek bármelyike állapítható meg:)

„b) több rendelkező nyilatkozat esetén a kedvezményezettek vagy azok egy része azonos kedvezményezetti körbe (4. §; 4/A § és 4/B §) tartozik,”

5. §

A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti közcélú felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény 6. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az adóhatóság a 3. §-ban meghatározott összeget a 4. § (1) bekezdésében és 4/B. §-ában meghatározott kedvezményezett részére legkésőbb a rendelkező nyilatkozat évének szeptember 30. napjáig utalja át, figyelemmel a (2) bekezdésre is.”

6. §

(1) A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti közcélú felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény 6/A. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az adóhatóság a rendelkező nyilatkozat évének augusztus 31. napjáig tájékoztatja az adópolitikáért felelős minisztert, az egyházakkal való kapcsolattartás koordinációjáért felelős minisztert, valamint a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztésért felelős minisztert az érvényes rendelkező nyilatkozatok alapján

- a) a 4. § (1) bekezdésében meghatározott és kategóriánként összesített kedvezményezettekről, a részükre érvényesen felajánlott kategóriánként összesített összegekről és az érvényesen rendelkezők számáról,
- b) a 4/A. § (1) bekezdésében meghatározott kedvezményezettekről, az őket megillető összegekről, továbbá az egyes kedvezményezettek javára érvényesen rendelkezők számáról,
- c) a 4/B. §-ban meghatározott kedvezményezettekről, az őket megillető összegekről, továbbá az egyes kedvezményezettek javára érvényesen rendelkezők számáról,
- c) a felajánlásokból történő részesedésből kizárt kedvezményezettek nevéről, adószámáról, illetve technikai számáról, székhelyéről és a kizárással érintett rendelkező évről.

(2) Az adóhatóság az (1) bekezdés a) és b) és c) pontja szerinti adatokat kedvezményezettenként, a kedvezményezett nevének, székhelyének, adószámának vagy technikai számának, a kedvezményezett részére érvényesen felajánlott összegnek és a kedvezményezett javára érvényesen rendelkezők számának megjelölésével a rendelkező nyilatkozat évének szeptember 15. napjáig, illetve a d) pontja szerinti adatokat a rendelkező nyilatkozat évének első napjától honlapján - a kedvezményezett nevének, adószámának, illetve technikai számának és székhelyének megjelölésével - közzéteszi. Az adóhatóság nem teszi közzé azon kedvezményezett adatait, amelynek - külön jogszabályban meghatározott esetben - az érvényesen felajánlott összeg nem

utalható ki.”

(2) A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti közcélú felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény 6/A. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az állami adóhatóság a kérelem benyújtását követő 30 napon belül, de legkorábban október 15-től elektronikus úton tájékoztatja az 1. § (6) bekezdése szerinti adatokról azokat a 4. § (1) bekezdése és 4/B. §-a szerinti kedvezményezetteket, akik elektronikus úton benyújtott nyilatkozatuk alapján igényt tartanak ezen adatszolgáltatásra. A tájékoztatás a magánszemély adott rendelkező évi érvényes nyilatkozata alapján történik. A kedvezményezett az ily módon rendelkezésre álló adatokat kizárólag a közhasznú tevékenységével kapcsolatban a magánszeméllyel történő kapcsolatfelvételre, tájékoztatás nyújtására használhatja fel, és az adatokat kizárólag az adatszolgáltatást követő 5 évig kezelheti.”

7. §

A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti közcélú felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény 6/C. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) A 6/C. § (1)-(7) pontban foglalt rendelkezéseit a 4/B. §-ban körülírt kedvezményezettekre is megfelelően alkalmazni kell.”

8. §

(1) A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti közcélú felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény 7. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A 4. § és 4/B. § szerinti kedvezményezettnek átutalt összeg olyan költségvetési támogatásnak minősül, amelynek az e törvény szerinti, közcélú tevékenységeknek megfelelő felhasználását, a kedvezményezetti feltételek fennállását az adóhatóság az adóigazgatási rendtartásról szóló törvény (a továbbiakban: Air.) és az Art. megfelelő szabályai alkalmazásával jogosult ellenőrizni. Amennyiben az adóhatóság - szükség esetén a külön jogszabály alapján hatáskörrel rendelkező illetékes szerv állásfoglalásának figyelembevételével - megállapítja, hogy a kedvezményezetti feltételek nem álltak fenn, valamint a közcélú tevékenységnek nem megfelelő felhasználást, erről határozatot hoz, amelyben rendelkezik az összegnek az Art. előírása szerinti elévülési időn belüli visszafizetéséről.”

(2) A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti közcélú felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény 7. § (8) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

(A felhasználás abban az esetben tekinthető – a közcélú tevékenység szempontjából – megfelelőnek, amennyiben a költségvetési támogatást)

„c) a 4/B. §. szerinti kedvezményezett a létesítő okiratában és a rá vonatkozó külön jogszabályokban alaptevékenységként meghatározott közcélú, közérdekű tevékenység megvalósítására fordítja.”

(3) A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti közcélú felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény 7. § (11) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(11) Ha a kedvezményezett a 4. § (1) bekezdése és a 4/B. §-a szerinti feltételek meglétét a 4. § (6) bekezdése szerinti eljárásban nem igazolja, erről az adóhatóság fellebbezéssel meg nem támadható határozatot hoz, amelyet közigazgatási perben a kedvezményezett támadhat meg.”

9. §

Ez a törvény a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Általános indokolás

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) 45. §-a értelmében a magánszemély külön törvényben rögzített mértékben, megjelölt kedvezményezett(ek) javára nyilatkozatban rendelkezhet a befizetett adó levonások után fennmaradó meghatározott részéről, amelynek átutalásáról az állami adó- és vámhatóság a külön törvényben meghatározott szabályok szerint gondoskodik. A felhatalmazás alapján a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény rendelkezik arról, hogy a magánszemélyek a jövedelemadójuk 1-1%-ának felajánlásáról mely szervezetek javára és milyen eljárás keretében jogosultak dönteni.

A hatályos törvény szerint a kedvezményezetti körből kimaradtak a szakszervezetek (munkavállalói érdekképviselői szervezetek).

A szakszervezetek szerepe kiemelkedően fontos minden modern vegyes gazdaságban, így Magyarországon is. Az anyagilag független és erős szakszervezetek jelentenek garanciát a munkavállalók kiszolgáltatottságának csökkentésére, illetve arra, hogy a technológiai haladás következtében folyamatosan növekvő termelékenység megjelenhessen a munkabérek emelkedésében is.

Magyarországon az utóbbi időszakban – részben a 2012-ben bevezetett új Munka Törvénykönyvének következtében, amely a korábbi szakszervezeti jogok csorbítását jelentette – meggyengültek a szakszervezetek. Az erőtlenebb munkavállalói érdekérvényesítés megmutatkozik a magyar bérszínvonalban. Megtörtént a korábban elképzelhetetlen: 2023-ban az Eurostat adatai szerint vásárlóerő-paritáson számítva a romániai bérek megelőzték a magyar béreket. Már csak Lettország, Bulgária és Szlovákia marad le mögöttünk ebben a tekintetben. Kérdés, hogy meddig, ha a hazai szakszervezetek továbbra sem erősödnek meg.

A szakszervezetek megerősítése érdekében szükséges, hogy az eddig felajánlható 2 x 1% mellé – a korábbi kedvezményezetti kör érintetlenül hagyásával – lehetőséget teremtsen a jogalkotó arra, hogy az állampolgárok jövedelemadójuk további 1%-áról rendelkezhessenek a szakszervezetek javára.

Részletes indokolás

1. §

Az új szakasz rendelkezik egyrészt arról, hogy a személyi jövedelemadó további 1%-a ajánlható fel, másrészt kibővíti a kedvezményezetti kört úgy, hogy az eddigi kedvezményezetti köröket nem érinti, így szerzett jogokat és érdekeket nem sért.

2. §

Az adózó a rendelkező nyilatkozaton rendelkezhet úgy, hogy nevét és postai, illetve elektronikus levelezési címét a kedvezményezettel közöljék. A szabály kiterjesztése indokolt az új kedvezményezetti körre is

3. §

Az új kedvezményezetti kör (munkavállalói érdekképviselői szervek, szakszervezetek) pontos meghatározása. A Javaslat mind a munkavállalói érdekképviselői szervezet, mind a szakszervezet kifejezést használja annak érdekében, hogy esetleges téves jogalkalmazás miatt az ilyen tevékenységet ténylegesen ellátó, de szórványosan eltérő megnevezésű szervezetek egyike se kerüljön hátrányos helyzetbe. Az új kedvezményezettek ugyanolyan feltételek mellett jogosultak az 1% fogadására, mint a Civil törvény hatálya alá tartozó más szervezetek.

4. §

Garanciális szabályok kiterjesztése az új kedvezményezetti kör bevonásával.

5. §

Indokolt jogtechnikai okokból rögzíteni az új kedvezményezetti kört is a felajánlott összegek esedékessége kapcsán.

6. §

A kedvezményezettek tájékoztatásának szabályi közt az új kedvezményezetti körre vonatkozó, logikailag szükséges szabályok beiktatása.

7. §

Utaló szabályok, kodifikáció szempontból szükséges kiegészítés, hivatkozás az új kedvezményezetti körre.

8. §

Az átutal összeg felhasználására vonatkozó szabályok kiegészítése az új kedvezményezetti körre utalással. Garanciális szabály.

9. §

Hatályba léptető rendelkezés.